

פמ: רבינו הננאל

כל גגות פרק תשיעי עירובין

מסורת הש"ס

- (א) (לעיל י' ושי"ג)
- (ב) (בבב"א ארבע"ט)
- (ג) (נדרים מה"א ד' ז' ז"ל לה"ה)

הגהות הב"ה

- (א) (ר"ה ד"ה לא שני וכו')
- (ב) (דמיון דמיון: (ב) וכו')
- (ג) (כ"ה כ"ה כ"ה וכו')
- (ד) (כ"ה כ"ה כ"ה וכו')
- (ה) (כ"ה כ"ה כ"ה וכו')
- (ו) (כ"ה כ"ה כ"ה וכו')
- (ז) (כ"ה כ"ה כ"ה וכו')

גליון הש"ס

- (א) (כ"ה כ"ה כ"ה וכו')
- (ב) (כ"ה כ"ה כ"ה וכו')
- (ג) (כ"ה כ"ה כ"ה וכו')
- (ד) (כ"ה כ"ה כ"ה וכו')

מוסר רש"י

לא שמייע לי הא שמעתיא דרב יוסף תלמידי דרב יהודה שהוה תלמידי של רב שמעאל והלך רב יוסף ועקר תלמידי וכהוה שומע מיהו דרב שמעאל ואיט נטר לאיתא שמייע תלמידי ולא תלמידי של רב יהודה אי ולא אמר לי שמייע זי ואי תלמידי תלמידי דרב יוסף וכו'.

בפ' כל מערבין (לעיל דף ג:) והואיל וכן כל הגג אסור כי כל הגג נפרץ כמילואו לכרמלית לאותה בליטה הבולטת לרה"ר וע"פ דלא שלטי ביה רבים קטני גבוי' נעשה כרמלית דלא מלינו מקום פטור רוחב ד' דהא בית שאין מוכי' וקרויו משלימין לוי"ד דהוה מוכי כרמלית ואין מטלטלין בו אלא בארבע אמות אע"ג דלא שלטי ביה רבים שהרי סתום הוא מכל זד והא דאמר בפ"ק דשבת (דף טו.) דלין כרמלית למעלה מ' היינו שמכח קרקע הכרמלית אין נעשה האויר כרמלית למעלה מ' כדאמר התם דאקילו ביה רבנן וכו' קולי רה"ר שהאויר למעלה מ' מקום פטור וגזוהו דלא הוה כרמלית אלא רשות היחיד היינו משום גודל אמות דבקיעת גגים לא הוה בקיעה כדכ"ר (לעיל טו.) דפחותו דה"ר דהוה כי מוכי רשות היחיד וכן זי' הוולא לרשות הרבים רחב ד' דהוה רשות היחיד היינו סמוך לחלון מוך' דהוה כי מוכי רשות היחיד ומנועול דמידי ליה כשהואל מפילין (לקמן דף פא:) רה"י היינו משום ליתא בקיעת גגים שהאיסקופה נעוה שלשה אי נמי שיש כמנועול עמנו גבוי' דהוה רשות היחיד אפילו ליתא רה"ר גבוהה תחתיו כמו עגלות דהוה רה"י ותחתיהן רה"ר כקמן (שם דף טו.) ורש"י פירש נמי לקמן (א) אמתמין דגג גדול הסמוך לקמן גג מה חצר דמינכר ממינות שלא יאה גג בולט חוצה לן דאי לא מינכר לא אמר גוד אסוק וגדול נמי אסור שאין לו שום מחיצה וכל שאין לו מחיצה אינו רשות היחיד וכן בשמעתין בני גגין השוין לר"מ כו' דפרץ קשיא דרב ארבע פי' בקונטרס דליה ליה גוד אסוק ה"ג נגגין השוין לרבי מאיר נהי דלא אסור כל חד חכמיה דחדל רשותא משוי' להו מיהו בני רה"ר העוזרים לפניהם ולאחריהם ולצדי מחיצה אחת לא אסרי עלייהו הא ליתא מחיצה נגגין כו' מיהו בירושלמי משמע דלא חשיב כרמלית והכי איתא (ו) אמר ר' יוחנן זיון ומתלים שהיו גבוהים ורחבין ד' מותרין שאין וסוף ובלבד שלא יתחיל משמע דחשיב להו מקום פטור

רשות לעצמו בשלמא לשמואל ניהא אלא לרב קשיא אמרי בי רב משמיה דרב שלא יטלטל ב' אמות בנג זה וב' אמות בנג זה והא א"ר אלעזר כי הוינן בבבל הוה אמרינן בי רב משמיה דרב אמרו אין מטלטלין בו אלא ב' אמות והני רבי שמואל תנו אין להן אלא גגן מאי אין להן אלא גגן לאו דשרו לטלטולי בכוליה' ומי אלימא ממתני' דאוקימנא שלא יטלטל שתי אמות בנג זה ושתי אמות בנג זה ה"ג ב' אמות בנג זה וב' אמות בנג זה אמר רב יוסף לא שמייע לי הא שמעתא א"ל אביי את אמרת ניהלן ואהא אמרת ניהלן גג גדול הסמוך לקמן הגדול מותר והקמן אסור ואמרת לן עלה אמר רב יהודה אמר שמואל לא שנו אלא שיש דיוורין על זה ודיוורין על זה דהוה לא הא דקמן מחיצה נדרסת אבל אין דיוורין על זה ועל זה שניהן מותרין א"ל אנא הכי אמרי לכו ל"ש אלא שיש מחיצה על זה ומחיצה על זה דגדול מישתרי בניפופי וקמן נפרץ במלואו אבל אין מחיצה לא על זה ולא על זה שניהן אסורין והא דיוורין אמרת לן אי אמרי לכו דיוורין הכי אמרי לכו ל"ש אלא שיש מחיצה ראויה לדירה על זה ומחיצה ראויה לדירה על זה דגדול מישתרי בניפופי וקמן נפרץ במלואו אבל יש מחיצה ראויה לדירה על הגדול ואין ראויה לדירה על הקטן אפילו קמן שרי לבני גדול סליקו טעמא כיון דלא עבוד מחיצה סליקו סליקו נפשייהו מוכא כהא דאמר רב נחמן עשה סולם קבוע בנה עלייה על גבי ביתו ועשה לפניו דקה ארבע הותר בכל הגגין כולן אמר רבא פעמים שהדקה לאיסור היכי דמי דעבידא להדי תרביצא דביתיה דאמר לנטורי

קבועה לא סליק נפשיהו ולא אחלי לגבייהו: סליקו נפשיהו: בני קטן מנגו ואחליה לבני גדול: הוסר בכל הגגין. ואפילו לרבנן דיוון דאיהו לא עביד סולם סליקו נפשיהו ואחליניהו לגביה: בנה עלייה. והקוף כל גגו מחיצות לעלייה: דקה. פתח קטן פתוח לגד הגגין: הוסר ככולן. דגלי דעמיה דקה מחיצה שיש והס לא הקפידו לעשות כן אחליניהו לגביה: פעמים שהדקה לאיסור. ואפילו לרבי מאיר דמשוי כל הגגות רשות אחת אסור בהן: דעבד להדי סרביציה. שפתח לנד גינתו ומחיצה של זד הגגין הניח סמומה: לנטורי

ועשה לפניו דקה ד' הותר בב' הגגין. לפי מה שפרשם בכ"ז מערבין (לעיל דף טו: ושם סא.) דדקה היא מחיצה מפרש ר"ה הכא דכשנה עליה ועשה מחיצה כל קבוצ גגו ופתחה לגד הגגין ועשה לפני הפתח דקה ד' או הוה משמיש קבוע אבל בלא דקה ירא להשתמש שם משמיש קבוע מפני בני גגין אחרים וקשה דכנל דקה נמי אמר לעיל דאם יש מחיצה ראויה לדירה על הגדול ולא על הקטן דאפילו קטן נמי שרי לבני גדול ור"מ גרס הותרו כל הגגין פירוש אם עירבו שאר הגגין זה לא עירב עמהם אינו אסור עליהם דכיון דעשה דקה סליק עמנו מהם ור"ח לומר לפירושו דלנד הגגין הוא פרוץ כמילואו או עלייה אינה אלא בחצי הגג שאם היה כל הגג מוקף מחיצה בלא דקה נמי לא היה אסור ושם פעמים שהדקה לאיסור כר"ך לישב דהדקה אינה עושה לא איסור ולא הותר: כרמלית

ופרקין רב הכי קתו: כל אחד ואחד רשות לעצמו. שלא יטלטל שתי אמות בנג זה ושתי אמות בנג אחר. אמר רב יוסף כהא דנג גג גדול סמוך לגג קטן. גדול מותר וקטן אסור. אמר רב יהודה אמר שמואל לא שנו אלא שיש מחיצה הראויה לדירה על הגדול. ומחיצה הראויה על הקטן גדול מותרת בניפופי. פי' גיפופי כמו כחלים קנים ששאריו מבוטלי (הגדולה). הגדולה ביותר כהן. שהן כמו פסין. אבל הקטן שפרץ במלואו ואין לו מחיצה כלל (בזה חצר א' חייב) (אמרינן דגג הקטן אסור) על שיש מחיצה (הראויה) אצל הגדול. ואין הראויה לדירה על הקטן. קטן נמי משתרי לגבי גדול. דכיון דבני מחיצה כנפשיהו סליקו נפשיהו מוכא. וכו' הא דאמר רב נחמן אחר עשה סולם קבוע לבני מותרין בכל הגגות. דהאי סליק נפשיה מוכא. אמר אביי בנה עלייה על גבי ביתו ועשה לפניו דקה. כמו איצטבה רחבב ד' טפחים. מותרין בני הגגות בנגייתיה. דהאי סליק נפשיה מוכא ולא קאמר. אמר רבא ואי עבדא להאי דקה בחריה כותיה אסור. ולא הראויה סליקו נפשיה.